

Številka: 007-23/2017/2

Datum: 21.2.2017

Ministrstvo za obrambo
KABINET MINISTRA

ZADEVA: Predlog Zakona o obrambi (EVA 2016-1911-0001) – MNENJE

ZVEZA: Vaš e-dopis št. 007-45/2016-46

Spoštovani,

v skladu z vašim zaprosilom in na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1), v nadaljevanju podajamo pripombe na zgornji zakon.

19. člen

Predlog 19. člena zakona med naštetimi podatki, ki se lahko obdelujejo v zvezi z varnostnim preverjanjem določa tudi davčno številko. To samo po sebi ni sporno. Postavlja se le vprašanje, ali je izbor davčne številke namesto EMŠO smotrno in dejansko tehnično izvedljivo, zlasti glede na to:

- da je na primer v 89. členu predloga zakona kot enolični identifikator predviden EMŠO in ne DŠ,
- da je EMŠO kot enolični identifikator določen tudi v Zakonu o tajnih podatkih, ki prav tako ureja podobno varnostno preverjanje, kot ga pozna predlog zakona in
- da je EMŠO na splošno bolj univerzalen identifikator, kar je lahko pomembno npr. za bolj učinkovito pridobivanje podatkov iz uradnih evidenc. Za zbiranje rojstnih podatkov (ki sicer izhajajo iz EMŠO) pa upravljavec že ima zakonsko podlago.

Za zbiranje obeh identifikatorjev pa IP ne vidi dejanske nuje in potrebe, zato z vidika načela sorazmernosti takšno zbiranje obeh podatkov ne bi bilo v skladu z Ustavo RS.

Za podatke iz evidence po 22. členu je določen 5 letni rok hrambe med tem, ko za podatke po 19. členu rok hrambe ni določen. Zato predlagamo, da se tudi za te podatke določi rok hrambe, ki bo enak ali krajši, kot je tisti iz 22. člena zakona.

Gl. tudi pripombe v nadaljevanju.

22. člen

Postavlja se vprašanje razmerja med vsemi osebnimi podatki, ki bodo ustvarjeni, pridobljeni in drugače obdelani v postopku varnostnega preverjanja po 19. členu zakona ("osnovna zbirka") na eni strani, in podatki iz "evidence varnostnih preverjanj" po 22. členu zakona na drugi strani. Nejasno je torej, zakaj je potrebna še posebna ločena evidenca (poleg osnovne zbirke podatkov) z le petimi

kategorijami osebnih podatkov oziroma, zakaj niso ti podatki del osnovne zbirke ali obratno. Poleg tega 22. člen zakona določa nekaj pravil, ki za osebne podatke iz 19. člena zakona ne veljajo.

To je lahko problematično zlasti zato:

- ker je tretji odstavek 22. člena zakona možno razumeti, da ima posameznik pravico do seznanitve le s podatki iz “evidence varnostnih preverjanj”, ne pa tudi z osebnimi podatki iz osnovne zbirke iz 19. člena. Za tako rešitev ni videti nobenih utemeljenih razlogov in ni skladna z Ustavo RS in ZVOP-1;
- ker je rok hrambe iz četrtega odstavka določen le glede “evidence varnostnih preverjanj”, ne pa tudi glede preostalih podatkov iz osnovne zbirke iz 19. člena.

Zato predlagamo več alternativ:

- da se tudi osebni podatki iz 19. člena zakona uvrstijo v “evidenco varnostnih preverjanj” po 22. členu;
- možen je tudi premik osebnih podatkov v obrnjeni smeri, s tem, da je v tem primeru treba za podatke iz zbirke iz 19. člena določiti še rok hrambe podatkov;
- možno je ohraniti dve ločeni zbirki v 19. in 22. členu, toda pri tem je treba urediti še rok hrambe v 19. členu ter razčistiti odprto vprašanje glede pravice do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki, ki se vodijo po 19. členu.

Gl. tudi pripombo k 19. členu glede roka hrambe.

23. člen

Zakonsko urejanje zbirk in obdelav osebnih podatkov na način sklicevanja na druge predpise samo po sebi ni sporno. Toda v konkretnem primeru določbe 23. člena zakona niso v skladu z načelom določnosti, ker ni jasno:

- za katere in koliko zbirk gre in
- kakšna je vsebina teh zbirk oziroma ni določena niti splošna vsebina teh zbirk, saj ni določenih konkretnih sklicev na druge področne predpise, pač pa se člen sklicuje le na “pogoje”, “obseg” in “način” (ne pa tudi na “vsebino”) vodenja zbirk, kot velja za policijo in agencijo SOVA.

Navedeno z vidika Ustave RS in ZVOP-1 pomeni preohlapno določbo, saj bi morale biti zbirke osebnih, njihovi upravljavci in namen ter nabor osebnih podatkov enoznačno določeni. Obstoječa določba niti jasno ne dopušča enoznačnega tolmačenja, ali gre za ločene zbirke OVS, katerih upravljavec je OVS ali vnos podatkov v zbirke policije in/ali agencije SOVA.

72. člen

Predlagamo, da se glede javne objave podatkov določi, kje se ti objavijo, torej, da se določi bolj konkreten način javne objave. Javna objava je namreč širok pojem in ni nujno, da je objava teh podatkov primerna za vse oblike javnih objav. Prav tako predlagamo, da se opredeli rok javne objave navedenih podatkov. Iz predloga zakona sicer ne izhaja namen javne objave, a glede na razpoložljive podatke se IP sprašuje o potrebnosti in smiselnosti objave navedenih osebnih podatkov trajno, še posebej to velja za morebitne spletne objave.

98. člen

Glede 3. in 4. točke prvega odstavka 98. člena v obrazložitvi zakona ni pojasnjeno, zakaj bi se po novem morala zbirati tudi slika javnih uslužbencev ter podatki o barvi oči, krvni skupini z Rh faktorjem

ter telesni višini vojaških oseb. V primeru fotografije izpostavljam, da gre najverjetneje (odvisno od načina in kakovosti zajema) za biometrične osebne podatke, pri čemer ni jasen namen in razlogi zbiranja in morebitne nadaljnje obdelave. Ker gre za novost, bi ta morala biti obrazložena. Prav tako v omenjenih določbah ni določen namen obdelave (ta bi moral biti določen, saj to zahteva 38. člen Ustave RS) med tem, ko so v preostalih alinejah nameni izrecno določeni. Glede na navedeno ne moremo oceniti, ali je zbiranje teh podatkov sploh utemeljeno oziroma sorazmerno.

Glede 7. točke prvega odstavka (podatki o družinskih članih, zaradi izplačila preskrbnin) menimo, da vnaprejšnje (na zalogo), sistematično in dolgoročno zbiranje številnih podatkov o družinskih članih najverjetneje ni utemeljeno in potrebno, saj do izplačila preskrbnin pride šele po razglasitvi vojnega stanja.

100. člen

Glede prvega odstavka 100. člena zakona predlagamo razmislek o tem, kateri upravljavci bi morali zagotavljati podatke. Na tej podlagi bi bilo potem treba v zakonu določiti zavezane upravljavce, lahko tudi s splošnimi pojmi npr. "državni organi, lokalne skupnosti in nosilci javnih pooblastil" na način, da so ti enoznačno določeni. Po prvem odstavku obstoječega besedila so zavezani upravljavci le "organi in službe", kar je neobičajna in nejasna skupina upravljavcev (sporna tudi z vidika pravne varnosti) in po obsegu tudi ozka (zavezani so v bistvu le državni organi). Zato predlagamo, da jasno določite, od katerih upravljavcev ministrstvo pridobiva posamezne (določite katere) osebne podatke, iz česar posledično izhaja njihova obveznost posredovati te podatke. Ob tem opozarjamo, da morate presoditi, ali bo vse podatke možno dobiti od (državnih) "organov in služb" in posledično predlagamo, da med zavezance izrecno in enoznačno določite vse vrste upravljavcev, za katere boste glede na to, katere osebne podatke so posamezni upravljavci dolžni zbirati (npr. Ministrstvo za notranje zadeve kot upravljavec Centralnega registra prebivalstva ipd.), presodili, da sodijo med 'vire' podatkov.

Če se želite izogniti oviram pri neposrednem elektronskem dostopu do podatkov in bi tak dostop bil neizogibno potreben, predlagamo, da to možnost izrecno določite. V kolikor pa ocenjujete, da bi bilo npr. za namene zagotavljanja točnosti in ažurnosti podatkov v centralni evidenci ministrstva treba to evidenco povezati s katero od evidenc npr. s Centralnim registrom prebivalstva, morate to zakonsko opredeliti, saj je povezovanje uradnih evidenc in javnih knjig v skladu z 84. členom ZVOP-1 dovoljeno le, če tako določa zakon. V tem primeru morate opredeliti točno in enoznačno zbirko osebnih podatkov, ki se povezuje z vašo evidenco, povezovalni znak, namen povezovanja in nabor podatkov, ki se pridobivajo s povezovanjem.

Glede tretjega odstavka 100. člena menimo, da se uničenje podatkov ne more navezovati na nedoločen rok hrambe. Rok mora biti natančno določen ali pa se je treba določno sklicevati na druge predpise ali splošne akte. Določanje rokov v predpisih ali splošnih aktih mora slediti splošnemu pravilu, da se podatki uničijo, ko preneha namen njihove obdelave.

Glede tretjega odstavka 100. člena še menimo, da kumulativno sklicevanje na rok in namen ni ustrezno. Če je s predpisom določen konkreten rok (kjer je že upoštevano, da so roki določeni glede na namen obdelave), tak rok ne more biti več odvisen ali še dodatno pogojevan z namenom. Izjemoma je pri določanju uničenja možno alternativno sklicevanje, torej na predpisan rok ali potek namena.

120. člen

Glede zdravstvene komisije se postavlja vprašanje, od koga in na kateri pravni podlagi ta pridobiva zdravstvene podatke o pripadnikih. Ker nam status komisije in postopek ter praksa odločanja niso poznani, se do vprašanja ne moremo bolj določno opredeliti. Zato le predlagamo, da se v členu določi izrecna zakonska podlaga za pridobivanje zdravstvenih podatkov, če te podlage še ni na voljo v drugih predpisih. Kot pravna podlaga je lahko določena tudi privolitev, ki pa mora biti opredeljen v zakonu. Alternativno lahko predlog zakona dopolnite na način, da se zdravstvena komisija šteje za izvajalca medicine dela in se posledično, razen v delu, v katerem predlog zakona določa drugače, za namene vodenja postopka in pridobivanja dokumentacije uporabljajo določbe zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu, ki predpisuje pravice in dolžnosti delodajalcev in delavcev v zvezi z varnim in zdravim delom ter ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

Zgornja pripomba seveda ni relevantna, če zdravstveni podatki, ki izvirajo od drugod, sploh niso potrebni za odločanje komisije in če njena narava ni primerljiva z izvajalci medicine dela.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Pripravil:

mag. Urban Brulc, univ. dipl. prav.
samostojni svetovalec IP

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka